

Informatieplicht natuur Omgevingswet

ODR2508032, Gasthuisstraat 23, Waardenburg, gemeente West Betuwe

U heeft bij de Omgevingsdienst Rivierenland een omgevingsvergunning voor het opvijzelen van een monumentale molen aan de Gasthuisstraat 23 te Waardenburg aangevraagd. Deze aanvraag is onder de Omgevingswet ingediend.

De provincie Gelderland is het bevoegd gezag voor beschermde natuur. Zij kijkt of de natuurregels worden nageleefd en verleent natuurvergunningen (omgevingsvergunningen flora- en fauna activiteit en Natura 2000-activiteit). Ook handhaaft de provincie wanneer overtreding van de natuurregels plaatsvindt zonder dat de provincie daar toestemming voor heeft gegeven. Omgevingsdienst Rivierenland en de gemeente zijn niet het bevoegd gezag voor beschermde natuur, maar hebben wel de taak u bij een vergunningsaanvraag te informeren over beschermde natuur.

U heeft ons het volgende natuuronderzoek toegezonden:

- Quicksan flora en fauna (De Smallekamp Ecologie, 02-04-2025)

Wij hebben het toegezonden onderzoek ingezien en brengen u met voorliggende notitie op de hoogte van onze inschatting over de benodigde vervolgacties t.a.v. beschermde natuur. Aan onze inschatting kunnen geen rechten worden verleend (zie disclaimer aan het eind van deze notitie).

Welke vervolgacties voor beschermde soorten zijn noodzakelijk?

Het opvijzelen van een monumentale molen aan de Gasthuisstraat 23 te Waardenburg vormt een flora- en fauna-activiteit. Indien deze activiteit tevens schadelijke handelingen omvat, is sprake van een vergunningsplichtige flora- en fauna-activiteit. U dient in zo'n geval een vergunning bij de provincie Gelderland aan te vragen.

De Smallekamp Ecologie heeft een ecologische quickscan natuur uitgevoerd. Wij hebben deze beoordeeld. Wij adviseren u **de quickscan aan te laten passen en vervolgens de eventueel benodigde nader soortgerichte onderzoeken te laten uitvoeren**, zodat u richting de provincie Gelderland (bevoegd gezag in deze) met een volledig en betrouwbaar onderzoeksrapport kunt onderbouwen waarom er al dan niet sprake is van een vergunningsplichtige flora- en fauna-activiteit. Er zijn meerdere onvolkomenheden in de quickscan, waaronder:

- Gebruikte bronnen met zoekperiode en zoekgebied zijn niet te herleiden.
- De aanwezigheid van beschermde plantensoorten is niet (onderbouwd) uitgesloten.
- De aanwezigheid van beschermde diersoorten is niet of onvoldoende (onderbouwd) uitgesloten.
- De voorgenomen werkzaamheden zijn onduidelijk. Welke werkzaamheden aan de molen en de buitenruimte daaromheen zijn voorzien die potentieel effect kunnen hebben op flora en fauna?

- Negatieve effecten op vleermuizen zijn onvoldoende (onderbouwd) uitgesloten. De molen is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen en er zijn waarnemingen van vleermuizen in de nok van de molen in de zomer. Gebruik door vleermuizen in de winter wordt in de quickscan niet aannemelijk geacht, maar de argumenten daarvoor (aanwezigheid mensen en verlichting) zijn onvoldoende.
- Negatieve effecten op vogels met een jaar rond beschermde nestplaats, zoals de huismus, zijn onvoldoende (onderbouwd) uitgesloten. Er zijn bij het veldbezoek resten uitwerpselen van kleine zangvogels gevonden. Daarbij is er een recente (2025) waarneming van de huismus bekend uit de directe omgeving (< 50m) van het plangebied (NDFF).

LET OP:

Uit de aanvullingen kan blijken dat ook de conclusies van de quickscan aangepast moeten worden. Op basis van de aanvullende gegevens kan er blijken dat er voor bepaalde soorten nog een nader soortgericht onderzoek nodig is om te bepalen of er maatregelen getroffen moeten worden om overtredingen te voorkomen en/of dat er een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit bij de provincie Gelderland aangevraagd moet worden. U bent hiervoor zelf verantwoordelijk om dergelijke onderzoeken uit te laten voeren en, wanneer uit de onderzoeken blijkt dat dit nodig is, een natuurvergunning aan te vragen bij de provincie Gelderland.

Welke vervolgacties voor beschermde Natura 2000-gebieden zijn noodzakelijk?

Als werkzaamheden in of nabij een Natura 2000-gebied worden uitgevoerd, kan schade optreden aan het Natura 2000-gebied vanwege fysieke aspecten (geluid, licht, trillen, enzovoort) of vanwege stikstofdepositie. Wanneer niet op voorhand duidelijk is of er schade optreedt, is er onderzoek nodig. Dit begint met een stikstofonderzoek en/of een voortoets. Wanneer vervolgens significant negatieve schade aan Natura 2000-gebied niet op voorhand kan worden uitgesloten, dan is er een passende beoordeling nodig en dient er een omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit te worden aangevraagd bij de provincie Gelderland.

Net als voor flora- en fauna-activiteiten, geldt een specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden. Voor activiteiten waar dan weliswaar geen omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit voor nodig is maar wel negatieve effecten veroorzaken, moeten deze negatieve effecten op grond van de specifieke zorgplicht, voor zover dat naar alle redelijkheid kan worden gevraagd, worden voorkomen, worden beperkt, ongedaan worden gemaakt of achterwege gelaten worden.

De planlocatie *grenst direct aan* Natura 2000-gebied Rijntakken. Het is niet uitgesloten dat de werkzaamheden leiden tot verstoring van Natura 2000-waarden door geluid, trilling, licht, fysieke aanwezigheid op de bouwlocatie e.d. Tevens leiden de voorgenomen werkzaamheden tot stikstofemissie. Deze stikstof kan in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, waaronder Natura 2000-gebied Rijntakken neerslaan en hier tot verzuring en vermesting leiden. **Een Natura 2000-voortoets wordt dan ook noodzakelijk geacht. Onderdeel hiervan is ook het uitvoeren van een stikstofonderzoek (inclusief AERIUS-berekeningen), eventueel gevolgd door een passende beoordeling.**

Welke vervolgacties voor planologisch beschermde gebieden zijn noodzakelijk?

Werkzaamheden in planologisch beschermde gebieden kunnen tevens tot een overtreding leiden. Tot de planologisch beschermde gebieden behoren: het Gelders Natuurnetwerk, de Groene ontwikkelingszone, oude bosgroeiplaatsen, ganzenrustgebieden en weidevogelgebieden. De projectlocatie ligt binnen de Groene ontwikkelingszone en buiten overige planologisch beschermde gebieden. Aangezien de voorgenoemde ingreep geen nieuwe ontwikkeling betreft, zijn er vervolgstappen ten aanzien van planologisch beschermde gebieden niet aan de orde.

Welke vervolgacties voor beschermde houtopstanden zijn noodzakelijk?

Naast bescherming van soorten en bescherming van gebieden, kunnen ook houtopstanden beschermd zijn. Bij het voornemen van het opvijzelen van de molen worden geen houtopstanden in het kader van de Omgevingswet gekapt. Van effecten op beschermde houtopstanden bij het opvijzelen is dan ook geen sprake.

Let op: te kappen houtopstanden op diverse locaties.

Wij hebben in aangeleverde documenten bij uw aanvraag gezien dat u tevens voornemens bent om op andere locaties diverse houtopstanden te verwijderen. Deze staan beschreven in uw 'Plan van Aanpak molenbiotoop Waardenburg'. De vergunning is aangevraagd voor het opvijzelen van de molen. Deze geldt niet automatisch voor het kappen van diverse houtopstanden. Wanneer hier kapvergunningen voor nodig zijn, dient u deze ook aan te vragen. Of een kapvergunning nodig is, kunt u nagaan op vergunningscheck van het omgevingsloket.

Ook kan het zijn dat hier vervolgacties voor nodig zijn, zoals voor beschermde houtopstanden en beschermde soorten. Daarom willen wij u hier alvast extra op wijzen. Wij adviseren u om voor de te verwijderen houtopstanden op de diverse andere locaties een quickscan uit te laten voeren. De huidige quickscan is nu enkel gericht op de aanvraag en de activiteit voor het opvijzelen van de molen en is niet te gebruiken voor het kappen van deze houtopstanden. Rondom en in de houtopstanden kunnen beschermde soorten aanwezig zijn, waar u voor het kappen mogelijk, naast eventuele kapvergunningen, ook een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig kunt hebben.

Bij het verwijderen van deze houtopstanden kunt u mogelijk ook te maken hebben met regels voor beschermde houtopstanden. Mogelijk vallen (delen) van deze houtopstanden onder de rijksregels voor beschermde houtopstanden. De rijksregels voor de bescherming van houtopstanden en bomenrijen staan opgenomen in het Bal. Hierin staat dat het vellen van houtopstanden is beschermd door een algemene meldplicht en herplantplicht. Provincie Gelderland is hierbij het bevoegd gezag. De rijksregels gelden niet voor:

- Houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap;
- Houtopstanden kleiner dan 10 are;
- Bomenrijen bestaande uit 20 bomen of minder;
- Houtopstanden op erven of in tuinen;
- Bomen of struiken voor de teelt van vruchten of noten;
- Windschermen om boomgaarden;

- Kerstbomen niet ouder dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen of eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Dunningen;
- Beplantingen van populieren, wilgen, essen of elzen voor productie van biomassa, die tenminste eens in de 10 jaar worden geoogst, bestaan uit minstens 10.000 stoven/ha/beplantingseenheid en die zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Als de houtopstanden niet onder een deze uitzonderingen vallen, zijn de rijksregels van toepassing. Op basis van de beschikbare gegevens kunnen wij niet beoordelen of de te verwijderen groenstructuren deel uit maken van houtopstanden die onder de rijksregels zijn beschermd. Daarbij is ook relevant of de te kappen houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap van gemeente West Betuwe valt.

De bebouwingscontour houtkap moet worden aangewezen in een omgevingsplan en kunt u bekijken op de volgende website: [Bebouwingscontour houtkap \(arcgis.com\)](http://Bebouwingscontour_houtkap_arcgis.com). De gemeente West Betuwe heeft nog geen bebouwingscontour houtkap aangewezen (en tevens geen sprake lijkt van een voorloper, zoals een contour bebouwde kom Wet natuurbescherming of bebouwde kom Boswet). Daarom is ons advies bij de gemeente West Betuwe de meest **actuele begrenzing van de bebouwingscontour houtkap op te vragen**. Als de bomen binnen de bebouwingscontour houtkap vallen hoeft u geen melding te doen bij de provincie. Wanneer het niet duidelijk is of de bomen binnen of buiten de bebouwingscontour houtkap vallen, kunt u vervolgens bij provincieloket@gelderland.nl navraag doen of en voor welke houtopstanden u verplicht bent melding te maken.

Bij het kappen van de bomen buiten de bebouwingscontour houtkap dient u daarnaast altijd te voldoen aan de **specifieke zorgplicht voor houtopstanden**. Dit betekent dat maatregelen moeten worden genomen voor natuurbescherming, instandhouding van het bosareaal en het beschermen van de landschappelijke waarden. De initiatiefnemer moet aangeven welke maatregelen hij/zij neemt om hieraan invulling te geven.

Voor meer informatie: [Rijksregels vellen houtopstand, herbeplanten, verhandelen en bezit van hout\(producten\) | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

Disclaimer

Wij proberen u - op basis van de bij ons bekende locatiegegevens - zo goed mogelijk van informatie te voorzien over natuur. Wij willen echter benadrukken dat u een eigen verantwoordelijkheid heeft om te zorgen dat u uw werkzaamheden uitvoert in lijn met de Omgevingswet. U kunt aan onze inschatting over de benodigde vervolgstappen helaas geen rechten ontleen. Indien er als gevolg van de werkzaamheden overtredingen plaatsvinden doordat schade plaatsvindt aan beschermde natuur, dan is de provincie bevoegd handhavend op te treden. Dit kan betekenen dat zij u opdragen om de werkzaamheden stil te leggen maar ook dat zij u uitvoerige maatregelen kunnen opleggen.